

Yeni Bir Nöropsikolojik Kavram Olarak Tamamlanma İhtiyacı

Need for Closure as a New Neuropsychological Concept

Hasan Atak, Moin Syed, Figen Çok, Zahide Tonga

Öz

Bilişsel tamamlanma ihtiyacı, son zamanlarda davranışsal nörobilimin önem kazanmaya başlayan konularından biridir ve bireyin belirli bir konuda karmaşa ve belirsizlik yerine kesin bir bilgiye ulaşma ihtiyacı, karar verme arzusu olarak tanımlanabilir. Bu çalışmada tamamlanma ihtiyacı kavramı, kısa bir gözden geçirme ile kuramsal ve görgül çalışmalar bağlamında detaylı olarak ele alınmıştır. Ayrıca, bu yazıda tamamlanma ihtiyacı ile ruh sağlığı ilişkisi de ele alınmıştır. Literatürde, tamamlanma ihtiyacı konusunda birkaç temel kuramsal açıklamanın yanında çok az görgül çalışmanın olduğu da dikkati çekmektedir. Bu yazıda ağırlıklı olarak tamamlanma ihtiyacıyla ilgili temel açıklamaları yapan Kruglanski'nin kuramına yer verilmiştir.

Anahtar sözcükler: Bilişsel tamamlanma ihtiyacı, belirsizlik, belirsizliğe tahammülsüzlük.

Abstract

Need for cognitive closure, is one of the basic topics of behavioral neuroscience which has recently gained greater attention, and can be defined as the desire for an answer on a given topic, any answer, compared to confusion and ambiguity. This study addresses need for closure concept, in detail, both in terms of the foundational theoretical work and past empirical studies. In this study, the concept of need for closure is discussed with a brief review in the context of the theoretical and empirical studies. In addition, in this review, the relationship between need for closure and mental health is discussed. In addition to the basic theoretical issues, in this review we cover the major empirical studies about need for closure. In particular, we review Kruglanski's theory about need for closure, which have been highly influential.

Key words: Need for cognitive closure, uncertainty, intolerance of uncertainty.

YUNANCA GNOSİS, episteme ile eşanlamlı olup bilgi ya da bilim anlamına gelmektedir. Epistemoloji ise, bilgiyi ve bilgi sorununu ele alan bir temel felsefi disiplindir ve bilimsel bilginin ne olduğunu açıklamaya çalışır. Bilginin kaynağını, doğruluğunu ve sınırlarını belirlemek epistemolojinin konu kapsamında yer almaktadır. Epistemolojide “Ne bilebiliriz? Bilginin kaynağı biliş midir? Bilgimiz sadece nesnenin bilgisiyle mi sınırlıdır? Nesnelere oldukları gibi mi yoksa algıladıklarımız gibi mi biliyoruz?” gibi sorulara yanıt aranır (Aster 1994). Bu bağlamda bilgi, bütün canlıların merkezinde yatan özelliştir (Dawkins 2002). Bilme ise doğru bilgiye ulaşma eylemidir ve bu eylem hem bilişsel hem de psikolojik bir süreçtir (Aster 1994). Ancak, insanlar daha önce

karşılaşmadıkları yeni bir bilgi ya da durumla karşılaştıklarında ne olur? Bu sorunun olası yanıtlarından bazıları, bu yeni bilgiyi sorgulamadan kabul etme, önceki bilgilerine dayanarak dönüştürme, yeni bir bilişsel şema yaratma, bu yeni bilgiyi reddetme gibi özelliklerdir. İşte insanda bu özellikleri tanımlayan kavram tamamlanma ihtiyacı ya da bilişsel tamamlanma ihtiyacıdır. İnsan yeni bir durumla karşılaştığında, eğer o durumu bilişsel sisteminde bir sonuca bağlamaz ise, rahatsızlık duyar.

Bilişsel tamamlanma ihtiyacı, son zamanlarda davranışsal-nörobilimin (behavioral-neuroscience) önem kazanmaya başlayan konularından biridir ve bireyin belirli bir konuda karmaşa ve belirsizlik yerine kesin bir bilgiye ulaşma ihtiyacı, karar verme arzudur. Bu çalışmada tamamlanma ihtiyacı kavramı, kısa bir gözden geçirme ile açıklanmaya çalışılmıştır.

Son yıllarda, sosyal psikoloji ve kişilik psikolojisinde güdülenmenin biliş üzerindeki etkisi incelenmeye başlanmış ve bilişsel tamamlanma ihtiyacı detaylı bir kuramla açıklanmıştır (Webster ve Kruglanski 1994). Kruglanski ve Ajzen (1983) tarafından ortaya atılan Günlük Bilgibilim (Epistemoloji) Kuramı, bilişsel-güdüsel bir bakış açısıyla bireylerin günlük yaşamda bilgilerini nasıl oluşturduklarını, bu bilgileri değiştirip değiştirmediklerini ve hangi yollarla değiştirdiklerini incelemektedir. Epistemolojik inançlar, genel olarak bireylerin bilginin ne olduğu konusundaki fikri, bilme ve öğrenmenin nasıl gerçekleştiği ile ilgili öznel inançlarıdır. Bu inançlar gelecekte bireylerin bir konuyu öğrenirken, öğrenecekleri konuya nasıl yaklaşacakları ve nasıl öğreneceklerini etkilemektedir. Epistemolojik inançların bireylerin tercih ettikleri öğretme-öğrenme yaklaşımları, kullandıkları öğrenme stratejileri, çeşitli bilgileri ve belirli öğrenme deneyimlerini algılama ve yorumlama biçimleri üzerinde belirleyici etkileri olduğu görülmektedir (Deryakulu ve Bıkmaz 2003). Bu kurama göre, birey günlük yaşamda bilgi arama ve bir sorunla karşılaştığında bu sorunun çözümü için en uygun bilgiyi arama konusunda işsel-bilişsel bir güdüye sahiptir (Kruglanski ve Ajzen 1983, Mannetti ve ark. 2002, Roets ve Van Hiel 2011). Bu süreçte birey, sorunun çözümü için problem tanımlaması yapmak zorundadır ve bu tanımlamayı yaparken bazı hipotezler oluşturur ve bu hipotezleri test eder. Bunun sonucunda bazı hipotezler elenirken bazı hipotezler güçlenir. Bu hipotez oluşturma ve test etme süreci kesin bir sonuca ulaşma ihtiyacı, sonucun geçersizliği endişesi ve bilişsel tamamlanma ihtiyacı olmak üzere üç özellikten etkilenir (Kruglanski 1990). Bilişsel tamamlanma ihtiyacı duruma göre şekil almaktadır ve aynı zamanda bilgi edinme sürecini de etkilemektedir (Kruglanski ve Ajzen 1983, Roets ve Van Hiel 2011).

Kavramsal Olarak Tamamlanma İhtiyacı

Tamamlanma ihtiyacı kavramı, Kruglanski (1990) tarafından karar vermenin bilişsel-güdüsel yönlerine ait kuramsal bir çerçeve geliştirmek için ortaya atılmıştır. Bilişsel tamamlanma ihtiyacı bireylerin sosyal çevrelerine verdikleri yanıtları etkileyen bir süreç olarak görülmektedir (Kruglanski ve Webster 1996). Bilişsel tamamlanma ihtiyacı, bireyin belirli bir konuda karmaşa ve belirsizlik yerine kesin bir bilgiye ulaşma ihtiyacı, karar verme arzudur (Mayseless ve Kruglanski 1987, Webster ve Kruglanski 1994, 1998, Mannetti ve ark. 2002). Kruglanski (1990), tamamlanma ihtiyacını "bir konu üzerine bir cevap, kafa karışıklığı ve belirsizlik ile karşılaştırıldığında herhangi bir cevap" olarak tanımlamaktadır. Başka bir ifade ile bilişsel tamamlanma ihtiyacı, bireyin "bilgi" ile ilgili bir sorunla karşılaştığında karmaşık bilgiyi basitleştirme ve belirsizlikten kaçın-

ma güdüsüdür (De Backer ve Crowson 2008). Kavramdaki 'ihtiyaç' sözcüğü bir eksikliğe değil, tam tersine içsel bir güdülenmeye atıfta bulunmaktadır (Kruglanski ve Webster 1996). Bu güdülenme, aynı zamanda bireylerin bilgi işleme süreçlerindeki bilişsel farklılıklarına da gönderme yapmaktadır (Kruglanski 1990, Webster ve Kruglanski 1994). Kruglanski'ye göre (1990), bireyler bir durumda belirsizlikten kaçınmayı, zihinsel açıdan belirsizlik durumunu tamamlamayı (bilişsel tamamlanma/kapanma) ve kesin, sabit ve öngörülebilir durumları tercih ederler. Bu seçimler bireyin bilişsel tamamlanma ihtiyacını arttırmaktadır (Kruglanski ve Webster 1996).

Bireyler "eksik" bir durumla karşılaştıklarında karşılarında bilişsel açıdan tamamlanma ya da ondan kaçınma olmak üzere iki seçenek vardır. Başka bir ifade ile bilişsel tamamlanma sürecinin bir ucunda güçlü bilişsel tamamlanma ihtiyacı var iken diğer ucunda bilişsel tamamlanmadan kaçınma ihtiyacı bulunmaktadır (Kruglanski ve Webster 1996). Bireylerin bilişsel olarak tamamlanmayı sürdürme ya da ondan kaçınma kararları, karşılaştıkları durumda seçimlerinin yarar-zarar durumuna göre değişmektedir (Webster ve Kruglanski 1994, Kruglanski ve Webster 1996). Tamamlanmanın yararları, bir durumda hemen harekete geçme yeteneği ve bu eylemle bağlantılı kazançları elde etme olasılığını içerir. Tamamlanmanın zararları da bilişsel enerjinin harcanması, yargı hataları yapma riskini ve karar sonrasında seçeneklerin ve özgürlüğün azaltılmasını kapsar (Kruglanski 1990, Webster ve Kruglanski 1994). Bu nedenle, bir bireyin tamamlanma ihtiyacı zamana ve duruma göre değişikliğe uğrayabilir.

Bilişsel tamamlanma ihtiyacını oluşturan ilk öge bireyin düzensizlikten kaçınmasını ve yaşamında bir düzenlilik arayışını temsil eden düzen isteğidir. İkinci öge olan belirsizliğe tahammülsüzlük, bireyin belirsiz durumlardan kaçınmasını ve belirsiz durumları sonuçlandırma isteğini temsil eder. Öngörü ihtiyacı üçüncü ögedir ve bireyin kestiremediği durumlardan uzak durması anlamına gelmektedir. Bireyin yeni bilgilere karşı düşük motivasyona sahip olması ve farklı görüşlere önem vermemesi dördüncü faktördür ve dar görüşlülük olarak adlandırılmaktadır. Beşinci öge olan kararlılık, bireyin bir durumla karşılaştığında hızlı karar verme ihtiyacıdır (Webster ve Kruglanski 1994, Calogero ve ark. 2009, Roets ve Van Hiel 2011).

Tamamlanma ihtiyacını belirleyen birbirine geçmiş iki eğilim vardır. Bunlardan ilki olan aciliyet (urgency) eğilimi bir an önce tamamlanmayı "yakalama (seizing)" anlamına gelir ve bireyin en sık ve hızlıca ulaştığı temel yargılara ulaşma eğilimidir. Kişi bilişsel tamamlanma sürecinin ertelenmesinden rahatsızlık duyar. İkincisi ise, tamamlanmayı devam ettirme ya da "dondurma (freezing)" anlamında kullanılan süreklilik (permanence) eğilimidir. Birey yeni ve çelişkili bilgiye karşı kendi sahip olduğu bilgiyi ve daha önce benzer bir durumda kazandığı bilgiyi koruma eğilimindedir (Kruglanski ve Webster 1996, Roets ve Van Hiel 2007, 2011). Her iki eğilim, bu durumu acilen sonlandırmak ve bunun tekrar etmesinden kaçınmak üzere tamamlanmanın rahatsız edici eksikliğinden korunmaya yardımcı olur. Aciliyet eğilimi bilişsel tamamlanma eksikliğini hızla giderirken, süreklilik eğilimi benzer durumlarda kullanmak üzere ulaşılan eski bilgileri kullanmayı içerir. Bu iki eğilim belirsiz bir durumdan sabit ama öznel bir gerçekliğe ulaşma ve inançların belirginleşmesi olarak ele alınmaktadır (Roets 2007). Tamamlanma ihtiyacı anlık olarak durumsal değişimlerle (örneğin gürlütlü veya zaman baskısı) artabilir ancak insanlar aynı zamanda 'ruhsal tamamlanma' konusunda oldukça farklılık gösterirler. Ruhsal tamamlanma ihtiyacı yüksek olan bireyler hayatlarında düzeni ve bütünü tercih ederken karmaşa ve düzensizlikten kaçarlar. Bu kişiler aynı

zamanda, her durumda güvenilir olan ve beklentilerle değişmeyen istikrarlı ve sağlam bilgiyi arzu ederek tahmin edilebilirliği tercih ederler. Yüksek tamamlanma ihtiyacına sahip bireyler aynı zamanda kararlılık ihtiyaçlarını yansıtan hızlı karar vermeye acilen erişme istegindedirler. Ayrıca, tamamlanmadan yoksun oldukları durumları itici bularak belirsizlikten rahatsız olurlar. Son olarak, alternatif düşünce ya da tutarsız kanıtlarla bilgilerinin etkilenmesine isteksiz oldukları için tutucudurlar (Roets ve Van Hiel 2011).

Belirsizliğe Tahammülsüzlük ve Tamamlanma İhtiyacı

Belirsizlik, yakın ya da uzak geleceğin öngörülememesi ya da bir olayın, durumun ve davranışın sonucunun kestirilememesidir (Sarı 2007). Tamamlanma ihtiyacı ise, en basit anlamıyla kişinin belirsiz bir durumla karşılaştığında bu durumun yarattığı olumsuz duygulardan kaçınmak için bilişsel bir tamamlanmaya yönelmesini ifade eder. Bu bağlamda, belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyi yüksek bireylerin tamamlanma ihtiyacının yüksek olması beklenir. Başka bir ifade ile belirsizliğe tahammülsüzlük ile bilişsel tamamlanma ihtiyacı arasında pozitif yönde bir ilişki vardır. Bu ilişkinin pozitif olmasının en temel kaynağı, her iki özelliğinde kaygı gibi olumsuz duyguları beraberinde getirmesidir.

Belirsizlik durumuyla karşılaşan bir bireyin yaşayacağı en temel duygular kaygı, anksiyete ve korkudur (Sarı ve Dağ 2009). Bazı insanlar belirsizlik durumunda bu duyguları yaşarken, bazıları belirsizlik durumuyla daha iyi baş edebilmektedir. Belirsizlikle baş edemeyen insanlar için alanyazında kullanılan bir kavram olan belirsizliğe tahammülsüzlük, belirsiz bir olaya ya da duruma karşı bilişsel, duyuşsal ve davranışsal açıdan olumsuz tepki verme yatkınlığı olarak tanımlanmaktadır (Buhr ve Dugas 2002). Bu olumsuz tepkilerden en yaygın olanı endişe duygusudur (Dugas ve ark. 2004). İktisat alanında beklenti teorisi belirsizlik durumunda bireylerin karar alma sürecini tanımlamaktadır ve belirsizlik durumunda insanların rasyonel olmayan bir biçimde sezgisel olarak karar aldıklarını vurgulamaktadır (Kahneman ve Tversky 1979). Son olarak, Ladouceur ve arkadaşlarına (2000) göre, belirsizliğe tahammülsüzlüğün kendisi de olumsuz bir özelliktir ve kişinin hem yaşam kalitesini hem de öznel iyi oluşunu olumsuz yönde etkilemektedir.

Belirsizlik-Kimlik Kuramı'nda Tamamlanma İhtiyacı

Alanyazında Belirsizlik-Kimlik Kuramı olarak adlandırılan kuramda, tamamlanma ihtiyacı yüksek olan bireylerin, çevrelerindeki farklılığı ve belirsizliği azaltmak için sosyal ilişkilerini basitleştirerek düzenlemeye çalıştığı, süregiden kurallara daha fazla gereksinim duyduğu ve çevrelerine bu katı kuralları içeren bir önyargıyla yaklaştığı ifade edilmektedir (Cacioppo ve Petty 1982, Bar-Tal 1994). Belirsizlik-kimlik kuramı bağlamında, bireyler bir gruba üye olduklarında ve gruba ait hissettiklerinde, tamamlanma ihtiyacı azalmaktadır (Kemelmeyer 2010). Böylelikle, grup kimliklenmesi bireysel belirsizliği oldukça azaltır ve bireylere ne düşünmeleri, hissetmeleri ve yapmaları gerektiğini söyler (Kruglanski ve Webster 1996). Literatürde belirsizlik ve kimlik ilişkisini inceleyen önemli çalışmalar (Kruglanski ve ark. 1997, Neuberg ve ark. 1997, Roets ve ark. 2006, Roets ve Van Hiel 2007) belirsizlik ortadan kalktıkça kimlik duygusunun güçlendiğini ortaya koymuştur. Belirsizlik-kimlik kuramı, belirsizliğin bağlamdan etkilendiğini de öne sürmektedir (Van Hiel ve Mervielde 2002). Örneğin, insanlara bir demec ya

da gazete okurken kendileri, dünyadaki yerleri ya da gelecekleriyle ilgili belirsizlik hissettikleri kelimelerin ya da cümlelerin altını çizmelerinin istendiğinde, kişiler kaygı yaşamaktadır (Roets ve Van Hiel 2008).

Ek olarak, bireylerin problemlerinin üstesinden gelebilme-sinde etkili karar verme becerilerine sahip olması önemlidir. Karar verme bireyin çok sa-yıda eylem alternatifi belirlediği, değerlendirdiği ve bu alternatiflerden birisini uygulamak için seçti-ği karmaşık bir aşamalar bütünü olarak tanımlanır ve bilişsel tamamlanma ihtiyacı ile doğrudan ilişkilidir (Roets ve Soetens 2010). Bar-Tal'a (1994) göre de karar verme bir ihtiyacı gidereceği düşünülen bir sonuca götürecek birden fazla yol olduğu zaman, yaşanan sıkıntıyı giderici bir yöneliş olarak tanımlanabilir. Çok seçenekli kararlar bireyler açısından daha faz-la güçlük ortaya çıkarmaktadır. Aynı zamanda bu karar karmaşık-lığı bireyi karar vermede olumsuz etkiler (Neuberg ve ark. 1997). Kişinin bir-çok seçenek arasından birine yönelmesi bilişsel ve karmaşık bir süreçtir. Etkili ve sağlıklı karar vermek için bu bilişsel süreçlerin işleme gerekmektedir. Bireysel farklılıkların ya-nında, kültürlerin farklı değer yargıları, toplumsal özellikleri ve tutumları da karar verme ve tamamlanma ihtiyacı üzerinde etkilidir (Mannetti ve ark. 2002).

Tamamlanma ihtiyacı duruma göre değişiklik göstermekle birlikte, bireysel farklılıklar önemlidir. Literatürde, sosyal biliş araştırmacıları belirsizliğin hızlıca azaltılması (bilişsel tamamlanma ihtiyacı) için bazı koşulların bilgi edinme için bir güdülenme kaynağı oluşturduğunu bulmuşlardır (Kruglanski ve Webster 1996). Tamamlanma ihtiyacı kültürden etkilenir. Bu bağlamda, bazı çalışmalar Kuzey Amerikalılar arasında yüksek tamamlanma ihtiyacının bireyci özelliklerle ilişkili olduğunu, Çinlilerde ise toplulukçulukla ilişkili olduğunu göstermiştir (Keller 2005).

Belirsizlik-kimlik teorisine çok benzer olarak tamamlanma ihtiyacı alanyazını da belirsizliği grup içi önyargı ve özdeşim kurma düzeyi ile ilişkilendirir. Tamamlanma ihtiyacı, "bir soruya belirsizlikten, karmaşadan ya da düzensizlikten çok, kesin ve belirgin bir cevap isteği" olarak tanımlanabilir. Tamamlanma ihtiyacı, kuramsal olarak sürekli ve artan özdeşim kurmanın yanı sıra azalan bilgi işlemeyi ve artan yargısal güveni tetiklemek için prototipten çok diagnostik bilgiye ve stereotipik yargıya odaklanır (Kruglanski ve Webster 1994). Ayrıca, tamamlanma ihtiyacı zaman baskısı, fiziksel rahatsızlık ya da net bir karara ihtiyaç duyulan durumlara ve birçok psikososyal değişkenle ilişkilidir (Kruglanski ve ark. 2009). Örneğin tamamlanma ihtiyacı düşük olan bireylerin esnek düşünme yapısına sahip olduğu, daha uzun sürede karar verdiği ve belirsizliğe karşı hoşgörü düzeylerinin daha yüksek olduğu bulunmuştur (Kruglanski ve Webster 1996, Calogero ve ark. 2009). Ayrıca, alanyazına bakıldığında tamamlanma ihtiyacının bilgi işleme (Van Hiel ve Mervielde 2002), olası hipotezler oluşturma (Kruglanski ve Mayselless 1988), farklı görüşleri reddetme eğilimi (Kruglanski ve Webster 1996), değerler (Calogero ve ark. 2009), kültürlenme (Kosic ve ark. 2004), kişilik özellikleri, (Heaton ve Kruglanski 1991) ve siyasi seçimler (Kossawska ve Van Hiel 2003, Van Hiel ve Mervielde 2004) birçok özelliklerle ilişkili olduğu ifade edilebilir.

Tamamlanma ihtiyacı ile ilişkili olan bir diğer kuram Kendini Algılama Teorisi'dir (Bem 1972). Bem'e göre (1972), birey duygularını ve inançlarını kendi davranışlarına bakarak ve davranışın ortaya çıktığı koşula bakarak anlamlandırılır. Bu kurama göre, birey kendi duygu, düşünce ve davranışları konusunda belirsizlik yaşadığı zaman bu duygu, düşünce ve davranışları ya da ortamı inceleyerek bir sonuca ulaşmaya çalışır (Yee

ve ark. 2009) ve kendi davranışlarına yönelik bir algı oluşturur ve belirsizlik durumunda kendi davranışlarını değiştirir (Fazio ve ark. 1977).

Bu açıdan, kimlik belirsizliği kendini algılama kuramına benzemektedir. Kişi kimlik belirsizliği yaşadığında, belirsizlikten kurtulmak ve tamamlanma ihtiyacını karşılamak için toplumun kendi kişiliğiyle ilgili ipuçlarını içeren sosyal normlarına uygun davranışlarını daha çok gösterir. Örneğin, öğretmen rolünde kimliği belirsizleşen bireyler, toplumda her yerde öğretmen gibi davranmaya başlarlar (Yee ve ark. 2009). Bu durum, bireyin tamamlanma ihtiyacının azalmasına ve bu ihtiyaç için enerji harcamamaya sebep olur ve görünürde birey bu durumdan memnundur. Ancak uzun vadede bu rol bulaşmasından dolayı bireyde tamamlanma ihtiyacı tamamen ortadan kalkabilir ki bu istenen bir durum değildir.

Tamamlanma İhtiyacının Ölçülmesi

Literatürde tamamlanma ihtiyacını ölçmek üzere bazı ölçme araçlarının geliştirildiği görülmektedir. Webster ve Kruglanski (1994) düzen isteği, belirsizliğe tahammülsüzlük, öngörü ihtiyacı, dar görüşlülük ve kararlılık olmak üzere 5 faktörlü bir ölçek önermişlerdir. Ölçeğin faktör yapısı tartışmalıdır. Örneğin Neuberg ve arkadaşları (1997) ölçeğin iki faktörden oluştuğunu bulmuştur. Bazı çalışmalar ölçeğin iki faktörlü yapısını destekler iken (Neuberg ve ark. 1997, Moneto ve Yip 2004, Roets ve Van Hiel 2007), bazı çalışmalar ölçeğin tek boyuttan oluştuğunu öne sürmektedir (Kruglanski ve ark. 1997, Mannetti ve ark. 2002, Kossowska ve Van Hiel 2003). Webster ve Kruglanski (1994) tamamlanma ihtiyacını ölçen beş faktörlü ve 42 maddelik bir ölçek geliştirmiştir. Ölçeğin İtalyanca (Pierro ve ark. 1995), Çince (Chiu ve ark. 2000), Türkçe (Şeker ve Akman 2015), Lehçe (Kossowska 2003), Felemenkçe (Kossowska 2003) ve Hırvatça (Mannetti ve ark. 2002) versiyonları bulunmaktadır. Tüm bu versiyonlarında kabul edilebilir düzeyde geçerlik ve güvenilirlik değerleri elde edilmiştir. Ölçeğin alt ölçekleri; 10 maddeden oluşan düzen isteği, 8 maddeden oluşan belirsizliğe tahammülsüzlük; 9 maddeden oluşan öngörü ihtiyacı; 8 maddeden oluşan dar görüşlülük ve 7 maddelik kararlılıktır. Bu ölçek, 1 ile 6 arası puanlanan Likert tipi bir ölçme aracıdır. Ölçekten alınan en düşük puan 42, en yüksek puan ise 252 olarak belirlenmiştir. Ölçekten alınan puan arttıkça bireyin bilişsel tamamlanma ihtiyacı da artmaktadır.

Roets ve Van Hiel (2011) geliştirilen bu ölçeğin kısa formunu oluşturmuşlardır. Tamamlanma ihtiyacını ölçen ve Roets ve Van Hiel (2011) tarafından geliştirilen bu ölçek, 15 maddeden ve tek boyuttan oluşmaktadır. Maddeler "tamamen katılıyorum"dan "hiç katılmıyorum"a doğru sıralanan 6 derecelmeli bir Likert değerlendirme ölçeği üzerinde işaretlenmektedir. Ölçekten alınabilecek puanlar 1 ile 90 arasında değişmektedir. Ölçekte tek faktör vardır ve 1584 katılımcıdan elde edilen veri setiyle yapılan faktör analizi sonucunda, ölçek toplam varyansın % 36,7'sini açıklamaktadır. 15 maddeden elde edilen doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre ölçeğin faktör yapısı doğrulanmıştır. Ölçeğin iç tutarlılığı için hesaplanan Cronbach alfa değeri 0,88 olarak bulunmuştur. Test-tekrar test güvenilirlik çalışması sonucunda, ölçeğin test-tekrar test güvenilirliği kabul edilebilir düzeyde bulunmuştur. Ölçekten alınan puanların yükselmesi, tamamlanma ihtiyacının artması şeklinde yorumlanmaktadır. Ölçeğe ait örnek madde olarak "Belirsiz durumlardan hoşlanmam", "Net ve yapılandırılmış bir yaşam tarzından hoşlanırım", "Başıma gelen bir olayın nedeninin anlamadığımda rahatsız olurum" mad-

deleri örnek olarak gösterilebilir. Bu ölçeğin şimdilik sadece Hollandaca versiyonu (Roets ve Van Hiel 2011) bulunmaktadır.

Ruh Sağlığı, Tamamlanma İhtiyacı ve İlgili Alanyazın

Kruglanski (1990) tamamlanma ihtiyacı kavramını, bireyin belirsizlikten uzaklaşmak için bir karara varma ihtiyacı olarak ele almaktadır. Tamamlanma ihtiyacı yüksek olan bireyler, parçası oldukları toplum ya da gruba daha fazla aidiyet hissetmektedirler. Bu yüzden bu bireyler mevcut düzenin süreğenliğini arzularlar. Bu süreğenliği bozan olumsuz ya da travmatik yaşam olayları, bireylerin tamamlanma ihtiyacını artırmaktadır.

En basit tanımıyla belirsizlik, geleceğin net olmaması durumudur. İnsanlar, çoğu zaman şimdiki duruma ya da geleceğe dönük bir belirsizlik yaşamaktadırlar. Krohne (1993), öngörülemeyen, karmaşık ve üstesinden gelinemeyen durumların baş edilmesi zor olan bir “duygusal belirsizliğe” neden olduğunu vurgulamaktadır. Crigger’a göre (1996) belirsizlik, yaşamdaki olayların anlamını açıklama yetersizliğidir.

Alanyazında, tamamlanma ihtiyacı yüksek bireylerin belirsizliğe tahammülsüzlük düzeylerinin de yüksek olduğu ve karşılaştıkları belirsiz durumları tehdit edici olarak algıladıkları ve kaygı düzeylerinin arttığı vurgulanmaktadır (Dugas ve ark. 2005). Bu bulgu, tamamlanma ihtiyacı ile kaygı düzeyi arasında olumlu yönde bir ilişkiye işaret ediyor görünmektedir. Başka bir ifade ile tamamlanma ihtiyacı arttıkça kaygı düzeyinin de arttığı söylenebilir (Carleton ve ark. 2007). Ayrıca mutsuzluk, anksiyete, umutsuzluk, düşük özsaygı, iç denetim odağı ve yaşamdan memnun olmama gibi değişkenler ile tamamlanma ihtiyacı arasında olumlu ilişki olduğunu vurgulayan araştırmalar da (Dugas ve ark. 1998, Dugas ve ark. 2003, Dugas ve ark. 2005, Rosen ve ark. 2014) vardır. Örneğin, Leite ve Kuiper (2008), belirsizliğe tahammülsüzlük arttıkça depresyon, kaygı, stres ve üzüntünün arttığı ve bilişsel işlem hızının azaldığını bulmuşlardır.

Bu psikososyal değişkenlerin dışında, obsesif kompulsif bozukluk ile tamamlanma ihtiyacı arasında anlamlı bir ilişki vardır. Belirsizliğe tahammülsüzlük, hem tamamlanma ihtiyacının hem de obsesif-kompulsif bozukluğun merkezindedir (Kruglanski 1990). OKB’de temel özelliklerden biri olan belirsizliğe tahammülsüzlük, bir işlevsiz inançtır. OKB’de belirsizliğe tahammül edilememesinin nedeni, o durumun tehlikeli olabileceğine ilişkin bazı inançlardır. Alanyazında sürekli kaygı, OKB ve belirsizliğe tahammülsüzlük arasında pozitif yönde ilişki olduğunu bulan araştırma sonuçları vardır (Holaway ve ark. 2006). Bu bulgu dikkate alındığında, tamamlanma ihtiyacının hem kaygı hem de OKB ile pozitif ilişkili olduğu belirtilebilir.

Alanyazında yaygın anksiyete bozukluğu, depresyon, obsesif kompulsif bozukluk ile belirsizliğe tahammülsüzlük arasında pozitif korelasyon bulan araştırmalar (Dugas ve ark. 2004, Holaway ve ark. 2006) vardır. Sevinçok (2007), belirsizliğe tahammülsüzlüğün yaygın anksiyete bozukluğunun dört bileşeninden biri olduğunu öne sürmektedir. OKB etiolojisinde bilişsel modeller, bu etiolojinin belirsizliğe tahammülsüzlük, düşünce kontrolü, abartılı tehdit algısı, mükemmeliyetçilik, abartılı sorumluluk algısı, düşüncenin önemsenmesi olmak üzere altı çarpıtılmış bilişsel inançtan oluştuğunu savunmaktadır (Sica ve ark. 2004, Farrell ve Barrett 2006, Reynolds ve Reeves 2008). Bu bilgiler birlikte ele alındığında, belirsizliğe tahammülsüzlüğün hem kendi başına hem de kaygı, depresyon, endişe gibi olumsuz durumlara yaptığı varyans katkısından dolayı olumsuz bir özellik olduğu ifade edilebilir.

Tamamlanma ihtiyacı ile Gestalt akımındaki Zeigarnik etkisi ilişkilendirilebilir. Zeigarnik (1927), insanların yarım kalan işleri tamamlanan işlere oranla daha iyi anımsadığını belirtmektedir. Zeigarnik etkisi, yarım kalan işlerin tamamlanan işlere göre daha kolay anımsanması olarak tanımlanabilir. Kavramın ortaya çıkışında garsonlar ödenmemiş hesapları ödenmişlere göre daha iyi anımsaması, yarım kalan aşk ilişkileri, tatiller, olumsuz yaşam olayları gibi bazı gözlemler etkili olmuştur. Tamamlanma ihtiyacı ile Zeigarnik etkisi arasında olumlu yönde bir ilişkiden söz edilebilir. Herhangi bir iş yapılırken, iş yarım bırakılırsa bilişsel tamamlanma ihtiyacı devreye giriyor ve kişi o işe ilişkin detayları dah iyi anımsıyor. Örneğin, ders çalışırken ara veren öğrenciler, ara vermeden çalışan öğrencilere göre çalıştıkları konuları daha iyi anımsamaktadır.

Tamamlanma ihtiyacı belirli bir konuda bilgi arayışını durdurma, sonuca bağlama, hesabı sabitleştirme, tespit etme ya da tam tersi tutumlardır. Ayrıca karar vermeyle ilgili bir durumla karşılaşıldığında bu durumu sonuca bağlama isteğidir. Farklılıklara toleransı olmayan olan bu bireyler, yaşadıkları toplumda kendilerinden farklı olanları ötekileştirme eğilimindedirler. Bu durumun temel nedeni, kendilerinden farklı olan bu bireyleri mevcut düzene bir tür tehdit olarak algılamalarıdır. Alanyazında tamamlanma ihtiyacı yüksek olan bireylerin politik tercihlerini bilgi keşfi yapmaksın gerçekleştirdiklerini ortaya koyan araştırmalar da vardır (Roets ve Van Hiel 2011).

Beklenti ihlali, bir bireyin beklentilerinin dışında bir durumla karşılaştığında yaşadığı olumsuz durumu ifade eden bir kavramdır. Bu durumda kişiyi rahatsız eden temel özellik, belirsizlik durumudur. Eğer bireyin belirsizliğe tahammül düzeyi düşüğe, karşılaştığı durumu algılamakta zorlanır ve bir koruma mekanizması olarak belirsizliği azaltma ve bu mekanizmayı desteklemek için tamamlanma ihtiyacı devreye girer. Bu bilişsel süreçlerin sonunda kişi karşılaştığı durumu bir sonuca/neticeye bağlar ve rahatsızlık veren durumdan kurtulmuş olur. Buradaki en önemli sorun, tamamlanma ihtiyacı yüksek bireylerin doğru/kesin bilgiyi arama eğilimlerinin zayıf olması ve bu zayıf eğilimden dolayı “dogmatik” bir bilişsel yapının ortaya çıkmasıdır.

Bazı kaynaklarda tamamlanma ihtiyacı, alışılmadık ve anlam veremedikleri bir durum ile karşılaşan insanların durumu açığa kavuşturmak için bilişsel sistemlerinde karşılaştıkları durumu sonlandırma ihtiyacını ifade etmek için kullanılmaktadır. Bu tanımdaki temel sorun, tamamlanma ihtiyacını yalnızca “alışılmadık ve anlam verilemeyen durumlarla” ilişkilendirmiş olmasıdır. Oysa tamamlanma ihtiyacı bireyin günlük yaşamında var olan ve her durumda geçerli olan bir bilişsel özelliktir.

Alanyazında bilişsel tamamlanma ihtiyacı pazarlama (Vermeir ve Kenhove 2005), ceza hukuku (Ask ve Granhag 2005), eğitim (DeBacker ve Crowson 2008) ve Sosyal Psikoloji (Kruglanski ve Webster 1996) alanlarında kullanılan bir kavramdır. Psikolojik bir yapı olarak bilişsel tamamlanma ihtiyacı, bireylerin tahmin edilebilirlik, yapı ve düzen, belirsizlik ve bilişsel kapalılık gibi isteklerini yansıtır (Webster ve Kruglanski 1994). Kavram ilk ortaya atıldığında beş boyutlu olduğu varsayımı egemen iken, günümüzde tek bir bilişsel yapı olduğu vurgulanmaktadır (Roets ve Van Hiel 2007, Kruglanski ve ark. 2009). Alanyazında bilişsel tamamlanma ile halkın politik tercihlerinin ilişkisinin incelendiği görülmektedir. Örneğin, bilişsel tamamlanma ile muhafazakârlık arasında pozitif ilişki bulan çalışmalar vardır (Kemmelmeier 1997, Kossowska ve Van Hiel 2003, Jost ve ark. 2003). Ayrıca, bilişsel tamamlanma ihtiyacı ile politik konularda tartışma sıklığı ve politik konularda bir anlaşmaya varamama arasında da pozitif ilişki bulunmuştur. Ayrıca, medyada televizyon programlarında ve reklamlarda daha yüksek

izlenme oranı için, yapımcılar bilişsel tamamlanma ihtiyacından yararlanmaktadır. Örneğin, bir dizinin sonunda dizide aktarılan öyküyü yarım bırakmak ya da bir reklamda hikâyeyi bitirmemek insanların bilişsel tamamlanma ihtiyacını artırmakta ve bu sayede ilgili yayın daha fazla izlenmektedir.

Bilişsel tamamlanma ihtiyacı ile karar verme ilişkisini inceleyen çalışmalar da bulunmaktadır ve bu çalışmalar tamamlanma ihtiyacı yüksek olan bireylerin karar verirken daha fazla desteğe ihtiyaç duyduklarını göstermektedir. (Kruglanski ve Webster 1996, Vermeir ve Kenhove 2005). Belirsizliğe tahammülsüzlük, kesin olmayan durumları tehdit edici olarak algılama eğilimidir (Buhr ve Dugas 2002). Belirsizliğe tahammül edemeyen bireyler, belirsizliği azaltmak için daha fazla bilgi aramak ya da belirsizlik durumundan kaçınmak gibi “bir şeyler yapma” ihtiyacı hissederler (Leite ve Kuiper 2008). Belirsizlik durumunda kişinin hangi seçeneği seçtiği, o birey için tamamlanma ihtiyacının düzeyini belirlemektedir. Bazı durumlarda, tamamlanma ihtiyacı yüksek bireyler, karşılaştıkları durumu bilgiden kaçınarak sonlandırma eğilimi göstermektedirler (Webster ve Kruglanski 1994). Alanyazında bir durumla karşılaştığında karar vermeden önce bireylerde karar öncesi bilgi arama (Vermeir ve Kenhove 2005) ile tamamlanma ihtiyacı; karar verdikten sonra bilgi arama (Vermeir ve ark. 2002) ile tamamlanma ihtiyacı ve bazı bireylerin hem karar öncesi hem de karar sonrası bilgi aramadan kaçındıklarını ortaya konulmuştur (Mayseless ve Kruglanski 1987, Kruglanski ve ark. 1993).

Tartışma

Bilginin ne olduğu, kaynağı, doğruluğu ve sınırlarını belirlemek epistemolojinin konu kapsamındadır (Aster 1994). Yeni bir durumla karşılaşan birey, bu durumu bilişsel sisteminde bir sonuca bağlamak zorundadır ve bu süreci tanımlayan kavramlardan biri de tamamlanma ihtiyacıdır. Bu kavram, son zamanlarda davranışsal nörobilim alanında önem kazanmaya başlamıştır. Bu bağlamda, bu çalışmada günümüzde önemi gittikçe artan bilişsel tamamlanma ihtiyacı konusu kavramsal olarak tanıtılmaya çalışılmıştır.

Günlük Bilgibilim Kuramı, insanların bilgilerini nasıl oluşturduklarını ve nasıl değiştirdiklerini incelemektedir. Birey günlük yaşamda bilgi arama ve bir sorunla karşılaştığında bu sorunun çözümü için en uygun bilgiyi arama konusunda bilişsel bir güdüye sahiptir (Kruglanski ve Ajzen 1983). Bilişsel tamamlanma ihtiyacı bireylerin sosyal çevrelerine verdikleri yanıtları etkilemektedir. Bu yüzden kavramdaki ‘ihtiyaç’ sözcüğü bir eksikliğe değil, tam tersine içsel bir güdülenmeye atıfta bulunmaktadır (Kruglanski ve Webster 1996). Bilişsel tamamlanma ihtiyacını düzen isteği, belirsizliğe tahammülsüzlük, öngörü ihtiyacı, yeni bilgilere karşı düşük motivasyona sahip olması ve farklı görüşlere önem vermemesi ve hızlı karar verme ihtiyacı olmak üzere beş boyut birleşerek oluşturmaktadır. Bireyler “eksik” bir durumla karşılaştıklarında güçlü bilişsel tamamlanma ihtiyacı ve bilişsel tamamlanmadan kaçınma ihtiyacı olmak üzere iki durum yaşarlar ve bu durum seçimlerinin yarar-zarar durumuna göre değişmektedir (Webster ve Kruglanski 1994).

Tamamlanma ihtiyacı duruma göre değişiklik göstermekle birlikte, bireysel farklılıklar önemlidir ve tamamlanma ihtiyacı kültürden etkilenir (Keller 2005). Ayrıca, tamamlanma net bir karara ihtiyaç duyulan durumlarla ve birçok psikososyal değişkenle ilişkilidir (Kruglanski ve ark. 2009). Tamamlanma ihtiyacı düşük olan bireylerin esnek düşünme yapısına sahip olduğu, daha uzun sürede karar verdiği ve belirsizliğe karşı

hoşgörü düzeylerinin daha yüksek olduğu (Kruglanski ve Webster 1996) belirtilmektedir.

Belirsizliğe tahammülsüzlük ile bilişsel tamamlanma ihtiyacı arasında pozitif yönde bir ilişki vardır. Tamamlanma ihtiyacını aciliyet eğilimi ve süreklilik eğilimi olmak üzere birbirine geçmiş iki eğilim belirlemektedir. Her iki eğilim de, belirsizlik durumunu acilen sonlandırmaya ve bu durumdan kaçınmaya yardımcı olur. Tamamlanma ihtiyacı yüksek olan bireylerin kaygı, anksiyete ve korku (Sarı ve Dağ 2009), endişe (Dugas ve ark. 2004), rasyonel olmayan bir biçimde sezgisel olarak karar alma (Kahneman ve Tversky 1979) yaşam kalitesinin düşmesi (Ladouceur ve ark. 2000), yaygın anksiyete bozukluğu, depresyon, obsesif kompulsif bozukluk (Dugas ve ark. 2004, Holaway ve ark. 2006) vardır. Sevinçok (2007), mükemmeliyetçilik, abartılı sorumluluk algısı, (Sica ve ark. 2004, Farrell ve Barrett 2006, Reynolds ve Reeves 2008) gibi olumsuz durumları daha çok yaşadıkları vurgulanmaktadır.

Tamamlanma ihtiyacının en temel özelliklerinden biri, bireyin yeni düşüncelere kapalı olmasıdır. Norm yönelimli kimliğe sahip bireyler, ailelerinin ya da toplumda önemsenen bireylerin beklenti ve isteklerini dikkate alırlar. Tamamlanma ihtiyacı yüksek olan bireyler karşılaştıkları yeni bir konuda belirsizlik yerine hemen bir cevap istemektedirler (Kruglanski ve Webster 1994). Norm yönelimli kimlik stilinde var olan normlara uymak esastır. Tamamlanma ihtiyacı yüksek olanlar norm yönelimli kimlik stili geliştirme eğilimindedirler. Bu yönelimdeki bireyler, bilgiye kapalı olma eğilimindedirler, yeni bilgileri kendi değerleri ve inançları için tehdit olarak görürler.

Bilgi yönelimli kimlik stilinde yeni bilgileri aramak ve kendilerine uygun olanları seçmek esastır. Bu bağlamda, bu yönelimdeki bireylerin tamamlanma ihtiyaçlarının düşük olması beklenir. Tamamlanma ihtiyacı yüksek olan bireylerin bir durum ya da bilgi ile karşılaştıklarında önceden kestirilebilirliği istemeleri, bilgide düzen ve yapıyı tercih etmeleri, belirsizlikten rahatsız olmaları ve kesinlik talep etme eğilimleri ile bir noktaya kadar paraleldir (Kruglanski ve ark. 1993). İnsanlardaki zihinsel tamamlanma eğilimi, temel bir zihinsel işlemdir ancak sürekli yapılan bir bilişsel işlem değildir. Zihinsel tamamlanma olmasaydı, insanlar her şeyden şüphelenir, hiçbir şeye inanmazdı (Kruglanski ve ark. 1993). Bu durum bilimsel bilgi için de bir noktaya kadar geçerlidir. Örneğin Tsai (2000) yaptığı araştırma sonuçlarına göre geleneksel bilim anlayışına güçlü biçimde inanan bireylerin bilimi doğru bilgilerden oluşan bilgiler topluluğu olarak gördüklerini, bilimsel bilgiyi doğru ve geçerli bilgi olarak tanımladıklarını bulmuştur. Özerk eylemde bulunma en temel anlamıyla bireyin kendi başına davranması, davranışlarının sorumluluğunu alması, kendi yaşamına yön verebilmesi ve kendi kararlarını alabilmesidir (Cote 1997). Bu bağlamda, özerk eylemde bulunma düzeyi yüksek bireyler tıpkı tamamlanma ihtiyacı yüksek olan bireylerde olduğu gibi, bir durumla karşılaştıklarında belirsizlikten rahatsız olacakları ve kesinliğe ulaşmak için hemen harekete geçerler (Kruglanski ve Webster 1994). Alanyazında, tamamlanma ihtiyacı arttıkça belirsizliğe tahammülsüzlüğün de arttığını ortaya koyan araştırmalar bulunmaktadır (Berenbaum ve ark. 2008, Roets ve Van Hiel 2011).

Sonuç

Bilişsel tamamlanma ihtiyacı, bir psikososyal özellik olarak ruh sağlığı çalışanları, psikiyatristler, psikolojik danışmanlar, ekonomistler ve sosyal hizmet uzmanları gibi uzmanlar tarafından bazı demografik ve psikososyal değişkenleri içeren görgül araştırmalarda

kullanılabilir. Örneğin, bilişsel tamamlanma ihtiyacı ile obsesif-kompulsif bozukluk, mutluluk, yaşam doyumu, anababaya bağlanma ve özerklik gibi değişkenlerin ilişkisi incelenebilir.

Kaynaklar

- Aster EV (1994) Bilgi Teorisi ve Mantık (Çev. M Gökberk). İstanbul, Sosyal Yayınları.
- Bar-Tal Y (1994) The effect of mundane decision-making of the need and ability to achieve cognitive structure. *Eur J Pers*, 8:45-58.
- Berenbaum H, Bredemeier K, Thompson RJ (2008) Intolerance of uncertainty: exploring its dimensionality and associations with need for cognitive closure, psycho-pathology and personality. *J Anxiety Disord*, 22:117-125.
- Buhr K, Dugas MJ (2002) The Intolerance of Uncertainty Scale: psychometric properties of the English version. *Behav Res Ther*, 40:931-946.
- Cacioppo JT, Petty RE (1982) The need for cognition. *J Pers Soc Psychol*, 42:116-131.
- Calogero RM, Bardi A, Sutton RM (2009) A need basis for values: associations between the need for cognitive closure and value priorities. *Pers Individ Dif*, 46:154-159.
- Carleton RN, Norton MA, Asmundson GJG (2007) Fearing the unknown: a short version of the Intolerance of Uncertainty Scale. *J Anxiety Disord*, 21:105-117.
- Chiu CY, Morris MW, Hong YY, Menon T (2000) Motivated cultural cognition: the impact of implicit cultural theories on dispositional attribution varies as a function of need for closure. *J Pers Soc Psychol*, 78:247-259.
- Côté JE (1997) An empirical test of the identity capital model. *J Adolesc*, 20:577-597.
- Crigger NJ (1996) Testing an uncertainty model for women with multiple sclerosis. *ANS Adv Nurs Sci*, 18:37-47.
- Dawkins R (2002) Kör Saatçi (Çev. F Halatçı). Ankara, Tübitak.
- De Backer AK, Crowson HM (2008) Measuring need for closure in classroom learners. *Contemp Educ Psychol*, 33:711-732.
- Deryakulu D, Bıkmaz F (2003) Bilimsel Epistemolojik İnançlar Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 2:243-257.
- Dugas MJ, Gagnon F, Ladouceur R, Freeston MH (1998) Generalized anxiety disorder: a preliminary test of a conceptual model. *Behav Res Ther*, 36:215-226.
- Dugas MJ, Hedayati M, Karavidas A, Buhr K, Francis K, Phillips NA (2005) Intolerance of uncertainty and information processing: evidence of biased recall and interpretations. *Cogn Ther Res*, 29:57-70.
- Dugas MJ, Ladouceur R, Léger E, Freeston MH, Langlois F, Provencher MD et al. (2003) Group cognitive-behavioral therapy for generalized anxiety disorder: treatment outcome and long term follow up. *J Cons Clin Psychol*, 71:821-825.
- Dugas MJ, Marchand A, Ladouceur R (2005) Further validation of a cognitive behavioral model of generalized anxiety disorder: Diagnostic and symptom specificity. *J Anxiety Disord*, 19:329-343.
- Dugas MJ, Schwartz A, Francis K (2004) Intolerance of uncertainty, worry and depression. *Cogn Ther Res*, 28:835-842.
- Farrell L, Barrett P (2006) OCD across the developmental trajectory: cognitive processing of threat in children, adolescents and adults. *Br J Psychol*, 97:95-114.
- Fazio RH, Zanna MP, Cooper J (1977) Dissonance and self-perception: an integrative view of each theory's proper domain of application. *J Exp Soc Psychol*, 13:464-479.
- Heaton AW, Kruglanski AW (1991) Person perception by introvert and extroverts under time pressure: need for closure effects. *Pers Soc Psychol Bull*, 17:161-165.
- Holaway RM, Heimberg RM, Coles ME (2006) A comparison of intolerance of uncertainty in analogue obsessive compulsive disorder and generalized anxiety disorder. *J Anxiety Disord*, 20:158-174.
- Jost JT, Glaser J, Kruglanski AW, Sullaway FJ (2003) Political conservatism as motivated social cognition. *Psychol Bull*, 129:339-375.
- Kahneman D, Tversky A (1979) Prospect theory: an analysis of decision under risk. *Economics*, 47:263-292.
- Keller J (2005) In genes we trust: the biological component of psychological essentialism and its relationship to mechanisms of motivated social cognition. *J Pers Soc Psychol*, 88:686-702.
- Kemelmeyer M (1997) Need for closure and political orientation among German university students. *J Soc Psychol*, 137:787-789.
- Kemelmeyer M (2010) Authoritarianism and its relationship with intuitive-experiential cognitive style and heuristic processing. *Pers Individ Dif*, 48:44-48.
- Koerner N, Dugas MJ (2008) An investigation of appraisals in individuals vulnerable to excessive worry: the role of intolerance of uncertainty. *Cogn Ther Res*, 32:619-638.

- Kosic A, Kruglanski WA, Pierro A, Manetti L. (2004) The social cognitions of immigrants' acculturation: effects of the closure and the reference group at entry. *J Pers Soc Psychol*, 86:796-813.
- Kossawska M, Van Hiel A (2003) The relationship between need for closure and conservative beliefs in western and eastern Europe. *Polit Psychol*, 24:501-518.
- Krohne HW (1993) *Attention and Avoidance: Strategies in Coping with Aversiveness*. Seattle, WA, Hogrefe & Huber.
- Kruglanski AW (1990) Motivations for judging and knowing: Implications for causal attribution. In *The Handbook of Motivation and Cognition: Foundation of Social Behavior*, 2nd ed. (Eds ET Higgins, RM Sorrentino):333-368. New York, Guilford Press.
- Kruglanski AW, Ajzen I (1983) Bias and error in human judgment. *Eur J Soc Psychol*, 13:1-44.
- Kruglanski AW, De Grada E, Mannetti L, Atash MN, Webster DM (1997) Psychological theory testing versus psychometric nay-saying: Comment on Neuberg et al.'s (1997) critique of the Need for Closure Scale. *J Pers Soc Psychol*, 73:1005-1016.
- Kruglanski AW, Dechesne M, Orehek E, Pierro A (2009) Three decades of lay epistemics: the why, how, and who of knowledge formation. *Eur Rev Soc Psychol*, 20:146-191.
- Kruglanski AW, Mayseless O (1988) Contextual effects in hypothesis testing: the role of competing alternatives and epistemic motivations. *Soc Cogn*, 6:1-21.
- Kruglanski AW, Webster DM (1996) Motivated closing of the mind: "seizing" and "freezing". *Psychol Rev*, 103:263-283.
- Kruglanski AW, Webster DM, Klem A (1993) Motivated resistance and openness to persuasion in the presence or absence of prior information. *J Pers Soc Psychol*, 65:861-877.
- Ladouceur R, Gosselin P, Dugas MJ (2000) Experimental manipulation of intolerance of uncertainty: A study of a theoretical model of worry. *Behav Res Ther*, 38:933-941.
- Leite C, Kuiper N (2008) Client uncertainty and the process of change in psychotherapy: The impact of individual differences in self-concept clarity and intolerance of uncertainty. *J Contemp Psychother*, 38:55-64.
- Manetti L, Pierro A, Kruglanski A, Taris T, Bezinovic P (2002) A cross-cultural study of the need for cognitive closure scale: comparing its structure in Croatia, Italy, USA and the Netherlands. *Br J Soc Psychol*, 41:139-156.
- Mayseless O, Kruglanski AW (1987) What makes you so sure? effects of epistemic motivations on judgmental confidence. *Organ Behav Hum Decis Process*, 39:162-183.
- Moneta GB, Yip PPY (2004) Construct validity of the scores of the Chinese version of the need for closure scale. *Educ Psychol Meas*, 64:531-548.
- Neuberg SL, West SG, Judice TN, Thompson MM (1997) On dimensionality, discriminant validity, and the role of psychometric analyses in personality theory and measurement: Reply to Kruglanski et. al.'s (1997) defense of the Need for Closure Scale. *J Pers Soc Psychol*, 73:1017-1029.
- Neuberg SL, Judice TN, West SG (1997) What the need for Closure Scale measures and what it does not: Toward differentiating among related epistemic motives. *J Pers Soc Psychol*, 72:1396-1412.
- Pierro A, Cicero L, Bonaiuto M, Knippenberg D, Kruglanski AW (2005) Leader group prototypicality and leadership effectiveness: The moderating role of need for cognitive closure. *Leadersh Q*, 16:503-516.
- Reynolds S, Reeves J (2008) Do cognitive models of obsessive compulsive disorder apply to children and adolescents? *Behav Cogn Psychother*, 36:463-471.
- Roets A (2007) *The need for closure concept disclosed: delineating motivation from ability in human decision-making* (Doctoral thesis). Ghent, Belgium, Ghent University.
- Roets A, Soetens B (2010) Need and ability to achieve closure: relationships with symptoms of psychopathology. *Pers Individ Dif*, 46:60-65.
- Roets A, Van Hiel A (2011) Item selection and validation of a brief, 15-item version of the Need for Closure Scale. *Pers Individ Dif*, 50:90-94.
- Roets A, Van Hiel A (2007) Separating ability from need: clarifying the dimensional structure of the need for closure scale. *Pers Soc Psychol Bull*, 33:266-280.
- Roets A, Van Hiel A (2008) Why some hate to dilly-dally and others do not: the arousal- invoking capacity of decision making for low-and high-scoring need for closure individuals. *Soc Cogn*, 26:333-346.
- Roets A, Van Hiel A, Cornelis I (2006) The dimensional structure of the need for closure scale: relationships with seizing and freezing processes. *Soc Cogn*, 24:22-45.
- Rosen NO, Ivanova E, Knauper B (2014) Differentiating intolerance of uncertainty from three related but distinct constructs. *Anxiety Stress & Coping*, 27:55-73.
- Sarı S (2007) Sürekli kaygının yordayıcıları olarak belirsizliğe tahammülsüzlük, endişe ile ilgili inançlar ve kontrol odağının incelenmesi (Yüksek lisans tezi). Ankara, Hacettepe Üniversitesi.

- Sarı S, Dağ İ (2009) Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği, Endişe ile İlgili Olumlu İnançlar Ölçeği ve Endişenin Sonuçları Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması, geçerliliği ve güvenilirliği. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 10:261-270.
- Sevinçok L (2007) Yaygın anksiyete bozukluğunun nörobiyolojisi. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, 10:3-12.
- Sica C, Coradeschi D, Sanavio E, Dorz S, Manchisi D, Novara C (2004) A study of the psychometric properties of the obsessive beliefs inventory and interpretations of intrusions inventory on clinical Italian individuals. *J Anxiety Disord*, 18:291-307.
- Şeker BD, Akman E (2015) Bilişsel Kapalılık İhtiyacı Ölçeği'nin Türkçeye uyarlanması: güvenilirlik ve geçerlik analizi. *Türk Psikoloji Yazıları*, 18:51-66.
- Tsai W (2000) Social capital, strategic relatedness and the formation of intraorganizational linkages. *Strategic Management Journal*, 21:925-939.
- Van Hiel A ve Mervielde I (2002) Explaining conservative beliefs and political preferences: a comparison of social dominance orientation and authoritarianism. *J Appl Soc Psychol*, 32:965-976.
- Van Hiel A, Mervielde I (2004) Openness to experience and boundaries in the mind: relationships with cultural and economic conservative beliefs. *J Pers*, 72:659-686.
- Vermeir I, Van Kenhove P (2005) The influence of need for closure and perceived time pressure on the search for price and promotional information. *Psychology & Marketing*, 22:71-95.
- Vermeir I, Van Kenhove P, Hendrickx H (2002) The influence of need for closure on consumer's choice behavior. *J Econ Psychol*, 23:703-727.
- Webster D, Kruglanski AW (1994) Individual differences in need for cognitive closure. *J Pers Soc Psychol*, 67:1049-106.
- Webster DM, Kruglanski AW (1998) Cognitive and social consequences of the motivation for closure. *Eur Rev Soc Psychol*, 8:133-146.
- Yee N, Bailenson JN, Ducheneaut N (2009) The proteus effect implications of transformed digital self-representation on online and offline behavior. *Communic Res*, 36:285-312.
- Zeigarnik B (1927) On finished and unfinished tasks (Über das behalten von erledigten und unerledigten handlungen), *Psychol Forsch*, 9:2-28.

Hasan Atak, University of Minnesota, USA; **Moin Syed**, University of Minnesota, USA; **Figen Çok**, TED Üniversitesi, Ankara; **Zahide Tonga**, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale.

Yazışma Adresi/Correspondence: Hasan Atak, Department of Psychology, University of Minnesota, College of Liberal Arts, Minneapolis, MN, USA. E-mail: atakx001@umn.edu

Bu makale ile ilgili herhangi bir çıkar çatışması bildirilmemiştir - No conflict of interest is declared related to this article
Bu çalışma, TÜBİTAK tarafından desteklenmiştir ve sorumlu yazarın TÜBİTAK-BİDEB 2219-Yurtdışı Doktora Sonrası Araştırma projesinden üretilmiştir. This study is supported by TÜBİTAK and is produced from international postdoctoral research project of corresponding author TÜBİTAK-BİDEB 2219.

Çevrimiçi adresi / Available online: www.cappsy.org/archives/vol8/no3/

Geliş tarihi/Submission date: 7 Şubat/February 7, 2016 - **Kabul Tarihi/Accepted** 21 Mart/March 21, 2016
